

Серія вебінарів для педагогів

Якісна дошкільна освіта в Україні

8 грудня 2020 року

14:00 - 16:00

Міжнародна методика ECERS-3:
дослідження якості освітнього процесу в дитячих садках

Norwegian Ministry
of Foreign Affairs

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

Методика з оцінювання дошкільного освітнього середовища ECERS – міжнародний досвід

Роман Шиян, заступник керівника Команди
підтримки реформ МОН

Соломія Бойкович, експертка з дошкільної освіти,
Команда підтримки реформ МОН

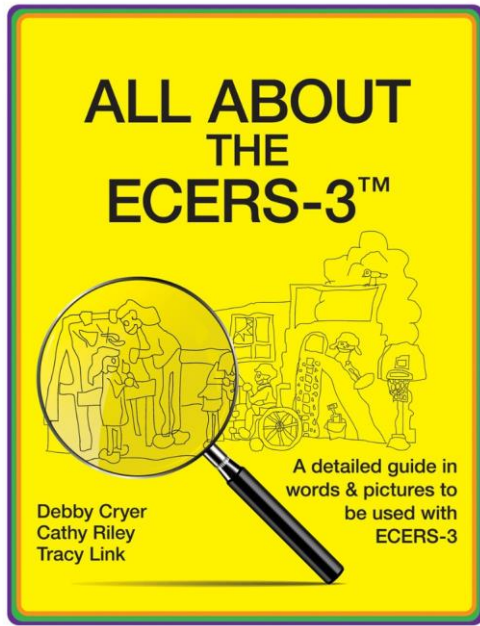
МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ
РОЗВИТКУ ОСВІТИ

ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ ФОНД
«КРОК ЗА КРОКОМ»

ECERS – міжнародна методика з оцінювання дошкільного освітнього середовища

Метод: спостереження

Тривалість: 3 години

Оцінювання: кожен з параметрів оцінюють від 1 (незадовільно) до 7 (відмінно), відповідно до індикаторів. Середній бал за підшкалою обчислюється відповідно до оцінок параметрів

ECERS-3 містить:

- 6 підшквал
- 35 параметрів
- 468 індикаторів

За ними експерти оцінюють якість освітнього середовища в дитячих садках.

Що таке методика ECERS?

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

Інструмент вперше був розроблений у 1980 році Тельмою Хармс та Річардом М. Кліфордом

Регулярно **оновлюється та доповнюється** за участі різних співавторів (перевидання ECERS-R та ECERS-3; ECERS-E)

Використовується **у понад 20 країнах світу** з офіційним перекладом на 16 мов

Чому ECERS?

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ
РОЗВИТКУ ОСВІТИ

ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ ФОНД
«КРОК ЗА КРОКОМ»

ECERS – методика, зосереджена на умовах для розвитку дитини, навколо інтересів якої побудоване оцінювання.

високий стандарт якості, визнаний у світі

спостереження - джерело інформації, на якому базується оцінка якості освітнього середовища

об'єктивність параметрів підшкал

комплексний підхід до розуміння раннього розвитку дитини:

- фізичний
- соціально-емоційний
- когнітивний домени

всесвітньо визнаний інструмент оцінювання освітнього процесу

Вплив дошкільної освіти на розвиток дитини

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

За дослідженням EPPSE (Effective Pre-School, Primary & Secondary Education – Ефективна дошкільна, початкова та середня освіта).

Тривалість: 1997-2014 роки

4 рівні дослідження: 3-7 років, 7-11 років, 11-14 років, 14-16 років

3000 дітей та їхніх сімей (+вихователі, вчителі, керівники закладів)

90 спеціалістів - науковці, спостерігачі, координатори

ECERS - інструмент оцінювання освітнього середовища (ECERS-R і ECERS-E)

EPPSE (Effective Pre-School, Primary & Secondary Education – Ефективна дошкільна, початкова та середня освіта)

Ефект дошкільної освіти є довготерміновим (знижується вплив дошкілля ближче до 16 років)

Вплив на академічну **успішність**

Якісна дошкільна освіта - **фундамент** для подальшого розвитку дитини

Важливість **залученості батьків** в освітній процес на ранніх етапах розвитку дитини

Вплив на **якість системи освіти** загалом

Швеція

- ▶ інструмент проведення досліджень, в тому числі міжкультурних.
- ▶ самоаналіз педагогічним колективом в межах дитячого садка.
- ▶ курс для магістрів, де студенти вивчають шкалу як інструмент оцінювання (Гетеборзький університет).

Німеччина

- ▶ “Німецький каталог якості дошкільної освіти” - система підвищення якості ЗДО.

США

- ▶ система “зірковості” ЗДО.
- ▶ акредитація NAEYC.
- ▶ 39 з 51 штатів - ECERS як основний інструмент оцінювання якості освіти.

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

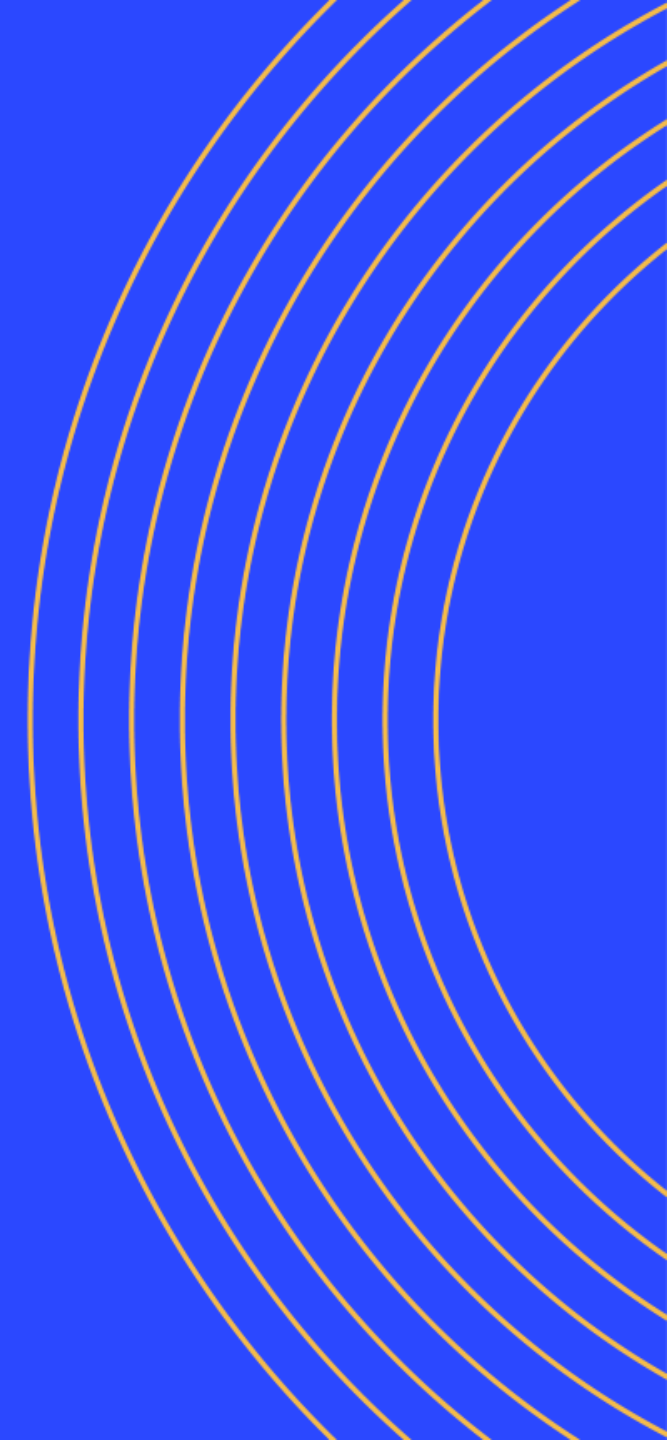

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

Міжнародне дослідження «Критерії якості дошкільної освіти»

Наталія Софій, перша заступниця директора
Українського інституту розвитку освіти

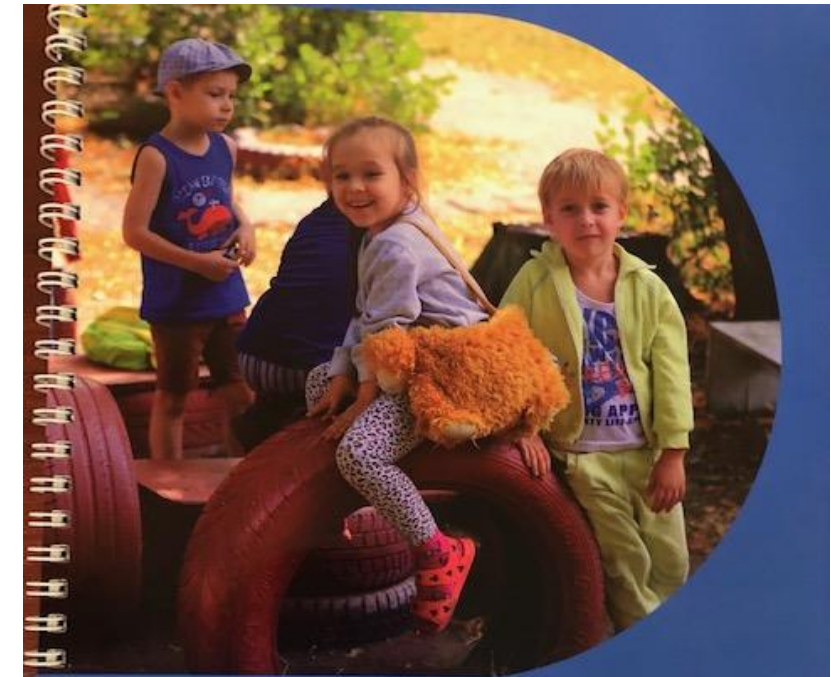
Дослідження (2018-2019)

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

- ▶ Частина **міжнародного дослідження**
- ▶ Ініційоване та проведене організацією **«PAD QUIZ»**
- ▶ Всеукраїнський фонд **«Крок за кроком»**
- ▶ Київський міжнародний інститут соціологічних досліджень
- ▶ ВГО **«Асоціація працівників дошкільної освіти»**
- ▶ Представництво **ЮНІСЕФ в Україні**

КРИТЕРІЇ ЯКОСТІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ ДОСЛІДЖЕННЯ В МЕЖАХ
МІЖНАРОДНОГО ПРОЕКТУ «МІЖНАРОДНІ КРИТЕРІЇ
ЯКОСТІ ДОШКІЛЬНИХ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ»

INTERNATIONAL QUALITY CRITERIA
FOR CENTER-BASED CHILDCARE

Взаємодія педагога з дитиною (28 критеріїв)

Якість взаємодії працівників ЗДО із сім'ями (11 критеріїв)

Педагогічна орієнтація (7 критеріїв)

Структурування програми (6 критеріїв)

- Всього 52 критерії
- Оцінювання за шкалою:

Від 1 – «зовсім не важливо»

До 7 – «дуже важливо»

- **Працівники регіональних управлінь освіти**, які відповідають за дошкільну освіту
- **Вихователі** закладів дошкільної освіти
- **Батьки дітей**, які відвідують ці заклади
- **Студенти** закладів вищої педагогічної освіти

Основні результати

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ
РОЗВИТКУ ОСВІТИ

ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ ФОНД
«КРОК ЗА КРОКОМ»

- У кожній цільовій групі **усі критерії в середньому отримали понад 4,5 бали**
- **Середнє значення:** 5, 94 (батьки); 5, 98 (педагоги)
- **Понад 6,5 бали:** безпека, взаємодія педагогів із дітьми, гігієна, здоров'я і благополуччя дитини у закладі дошкільної освіти.
- **6 балів:** критерії пов'язані з навчанням дитини (розвиток мовлення, спілкування, розвиток навичок дрібної моторики); обладнання і якість приміщень; взаємодія педагогічного персоналу з дітьми та батьками; співвідношення кількості дітей і педагогів.
- **Менше 6 балів:** можливість батьків брати участь у розробленні освітньої концепції, полікультурне навчання, додаткові пропозиції для дітей.

Вибірка в Україні: 50 ЗДО, одна дошкільна група / 2 вихователі

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

	Батьки	Педагоги	Студенти	Управлінці	Загалом
Німеччина	546	104	570	12	1232
Росія	3938	478	274	122	4812
Україна	444	89	92	30	655
Чилі	382	105	55	23	565
Китай	408	105	245	-	758
В'єтнам	390	78	240	-	708
Данія	313	93	-	35	441
Норвегія	132	48	-	-	180
Загалом	6553	1100	1476	222	9351

Загальні результати

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ
РОЗВИТКУ ОСВІТИ

ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ ФОНД
«КРОК ЗА КРОКОМ»

	Батьки				Педагоги			
	Мін.	Макс.	Середнє значення	Похибка	Мін.	Макс.	Середнє значення	Похибка
Німеччина	1,33	7,00	5,89	0,65	4,83	7,00	6,25	0,48
Росія	1,00	7,00	6,00	1,10	1,00	7,00	6,24	0,73
Україна	4,04	7,00	5,94	0,60	4,71	7,00	5,98	0,54
Китай	3,00	7,00	5,93	0,87	4,41	7,00	6,23	0,68
Данія	1,00	7,00	5,64	0,80	1,00	7,00	5,82	0,76
В'єтнам	2,60	7,00	5,73	0,81	3,00	6,96	5,93	0,77
Норвегія	4,40	7,00	5,94	0,54	4,81	7,00	6,13	0,49
Чилі	3,76	7,00	6,52	0,54	5,43	7,00	6,69	0,29
Усі	1,00	7,00	5,98	0,98	1,00	7,00	6,20	0,69

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

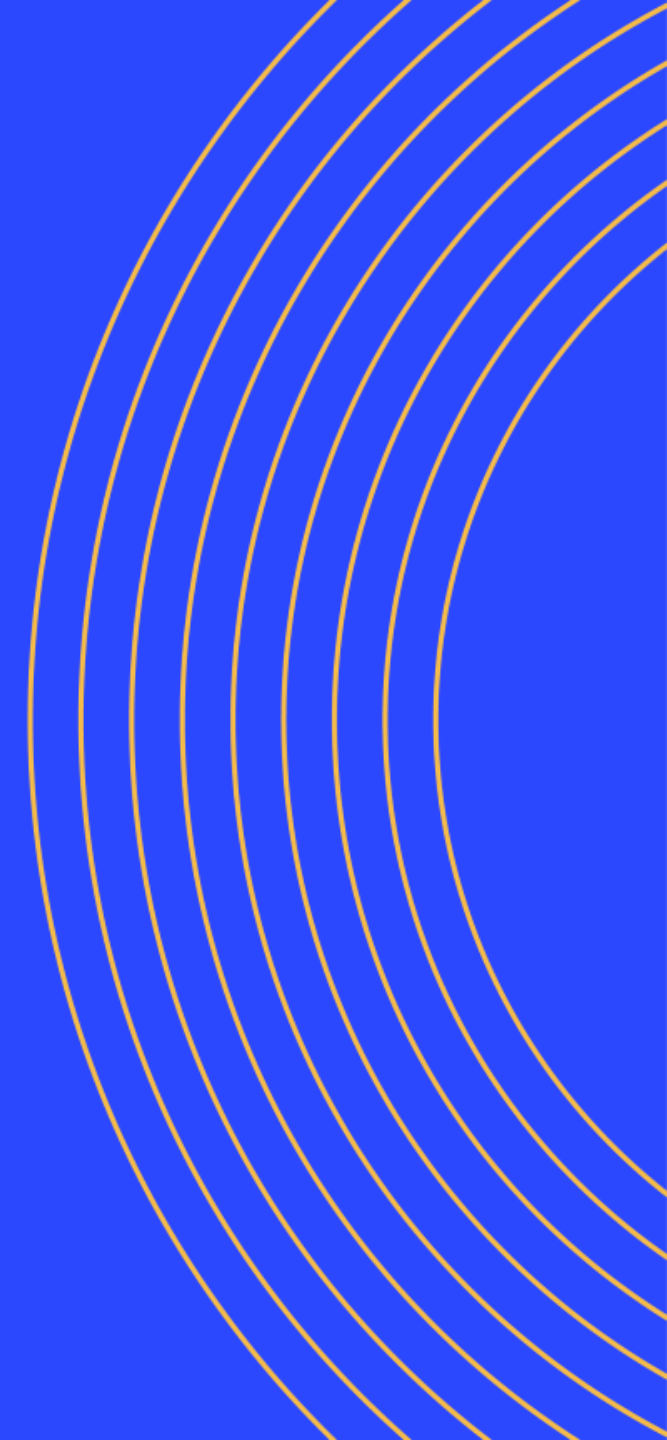

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

Дослідження якості освітнього процесу в закладах дошкільної освіти за методикою ЕСCERS-3 в Україні: мета і плани

Ольга Косенчук, начальниця відділу дошкільної і
початкової освіти Українського інституту розвитку
освіти, к.п.н., доцент.

Дослідження якості освітнього процесу в закладах дошкільної освіти за методикою ECERS-3 в Україні організовує Український інститут розвитку освіти у партнерстві з Командою підтримки реформ МОН, Всеукраїнським фондом “Крок за кроком” та за підтримки ЮНІСЕФ в Україні.

Дослідження за методикою ECERS-3: план проведення

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

- 1** Сертифікація національних експертів **залежатиме від епідемічної ситуації**
- 2** Відбір та навчання регіональних експертів **жовтень 2020 - лютий 2021**
- 3** Проведення пілотного дослідження **залежатиме від епідемічної ситуації**
- 4** Проведення основного дослідження **залежатиме від епідемічної ситуації**
- 5** Звіт щодо результатів дослідження **залежатиме від епідемічної ситуації**

Експерти ECERS-3

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ
РОЗВИТКУ ОСВІТИ

ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ ФОНД
«КРОК ЗА КРОКОМ»

національні експерти
проходять онлайн-навчання
від авторів методики з США

національні
експерти складають
очну сертифікацію з
авторами методики

національні
експерти навчають
регіональних
експертів

регіональні
та національні
експерти
проводять
дослідження

Здійснено відбір національних експертів ECERS, а також їхня онлайн підготовка

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

Шкала "Мовлення та грамотність" 1/5 НАСТ

Фон Очистити фрейм

Група Юлія Косенчук	12. Допомога дітям у розширенні словника	13. Заохочення дітей до користування мовою	14. Використання іграшок у роботі персоналу з дітьми	15. Заохочення дітей до користування книжками	16. Оснащення з друкованим текстом
3.2 Використовуються слова, які описують людей, місця, речі, у значущому контексті	3.4 Спостерігаються певні спроби максимізувати індивідуальні здібності дітей до спілкування (сприможива)	3.4 Більшість питань, які задає персонал дітям, виникають від них відповідей "так" або "ні"	3.2 Діти залучені в читання книг (бачать книгу, маючі доступ до предметів)	3.3 Книжки є зручними улюбленими, бо є в їхній зоні предметів	Персонал позитивно реагує, коли діти виявляють зацікавленість
Персонал використовує матеріали, які у наявності, щоб пояснити слова	3.5 Розслаблена атмосфера дозволяє дітям спілкуватися вільно з персоналом та один з одним	5.1 Книжки є "багато", але вони заздалегідь вільного доступу дітей	3.4 Більшість дітей зацікавлені під час читання	5.1 Книжки є належними, відповідають віку та інтересам	Персонал позитивно реагує, коли діти виявляють зацікавленість
5.4 Під час спостереження було встановлено, що педагог враховує особливості мовленнєвого сполучення мови родиною сполучення, створюючи спеціальні адаптації	5.3 Персонал читає книгу під час спостереження груп, між-груп чи індивідуально	5.2 Діти залучені під час читання, персонал розповідає цікаво, діти уважні	Персонал використовує матеріали, які у наявності, щоб пояснити слова	5.1 Книжки є належними, відповідають віку та інтересам	Персонал позитивно реагує, коли діти виявляють зацікавленість
5.4 Під час спостереження було встановлено, що педагог враховує особливості мовленнєвого сполучення мови родиною сполучення, створюючи спеціальні адаптації	5.3 Персонал читає книгу під час спостереження груп, між-груп чи індивідуально	5.2 Діти залучені під час читання, персонал розповідає цікаво, діти уважні	Персонал використовує матеріали, які у наявності, щоб пояснити слова	5.1 Книжки є належними, відповідають віку та інтересам	Персонал позитивно реагує, коли діти виявляють зацікавленість
Персонал розвиває різноманітні мови, ставить багато коротких запитань	5.3 Персонал читає книгу під час спостереження груп, між-груп чи індивідуально	5.2 Діти залучені під час читання, персонал розповідає цікаво, діти уважні	Персонал використовує матеріали, які у наявності, щоб пояснити слова	5.1 Книжки є належними, відповідають віку та інтересам	Персонал позитивно реагує, коли діти виявляють зацікавленість

ПРОГРАМА online зустрічей для ознайомлення експертів ECERS-3, зі специфікою шкал оцінювання якості освітнього процесу в закладах дошкільної освіти

<https://www.facebook.com/groups/971721746595159/Ecers-3-expert>

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ
За підтримки Команди підтримки реформ

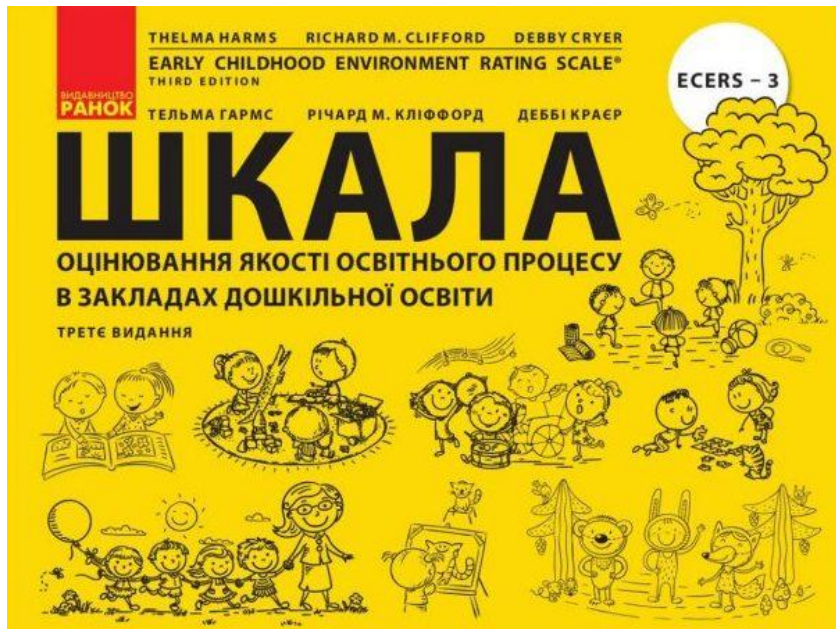
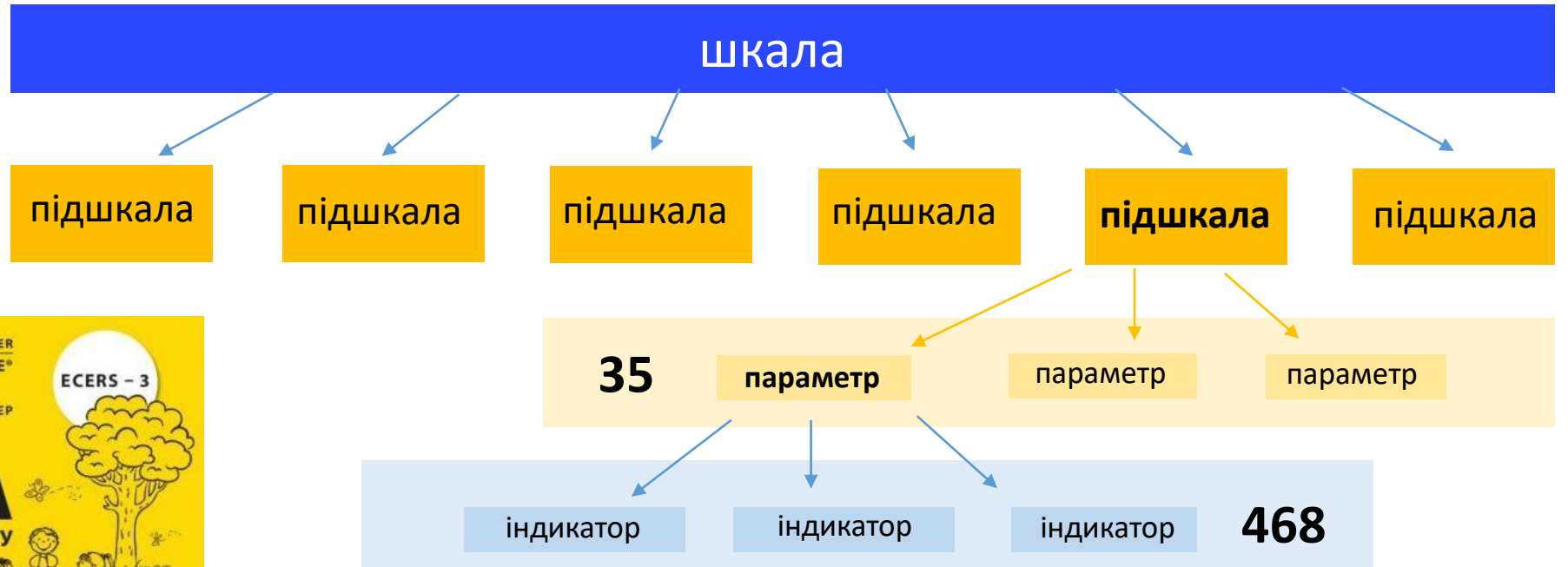
<https://mon.gov.ua/ua/news/startuvav-oznajomchij-kurs-dlya-nacionalnih-ekspertiv-ecers-voni-doslidyat-yakist-doshkilnoyi-osviti-v-ukrayini>

<https://uied.org.ua/v-ukra%27ni-rozpochina%27tsya-oczynuvannya-yakosti-doshkilno%27osviti-ecers-3/>

Як влаштована шкала ECERS-3

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ
РОЗВИТКУ ОСВІТИ

ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ ФОНД
«КРОК ЗА КРОКОМ»

Під час дослідження експерти
спостерігають за тим, як влаштовані:

простір і вмеблювання

повсякденні практики
особистого догляду

мовлення та грамотність

види навчально-пізнавальної
діяльності

взаємодія

структурування програми

Навіщо необхідне дослідження якості дошкільної освіти

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

Результати дослідження – підстава для формування освітньої політики, спрямованої на підвищення якості дошкільної освіти, зокрема:

оновлення змісту дошкільної освіти

оновлення методичних рекомендацій щодо організації освітнього процесу

приєднання до світової професійної спільноти у сфері дошкільної освіти

підвищення кваліфікації педагогічних працівників

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

